

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

ลงชื่อ นางสาวรัชนี ลือทรัพยากร ผู้รายงาน
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักแผนงาน รักษาการในตำแหน่ง¹
ผู้อำนวยการสำนักบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน
เบอร์โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๖ ๐๙๖๖ ต่อ ๑๔๑๑
วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

หมายเหตุ : รอบที่ ๑ ภายในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
(แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต)

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	<p>กระบวนการใช้จ่ายงบประมาณ ใน การจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการ การเข้าร่วมโดยสารไฟฟ้า (EV) จำนวน ๒,๕๑ คัน ขั้นตอน การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือรายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ที่อาจมีช่องทางในการทุจริต ทำให้ เกิดการร้องเรียน และเกิดความล่าช้าในการเข้าร่วมโดยสาร (EV) ผลให้ ผู้ใช้บริการไม่ได้รับความสะดวกในการเดินทาง เนื่องจากสภาพ รถเก่าและอาจจอดเสียระหว่างการให้บริการ</p>
เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	<p align="center">มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง</p> <p>(ทางเลือกที่ ๑ แผนการควบคุมภายในด้านความเสี่ยงระดับองค์กร)</p> <ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการซื้อหรือจ้างแต่ละคณะต้องประกอบไปด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอิสระ ๑ คน ซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ พนักงานมหาลัย พนักงานของรัฐ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐที่เรียกว่าชื่ออย่างอื่น โดยให้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสำคัญ ตรวจสอบมิให้มีการแต่งตั้งผู้ที่เป็นคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา อิสระท่านใดก็ตาม คณะกรรมการพิจารณาผลการสอบราคาหรือกรรมการซื้อหรือจ้าง โดยวิธีคัดเลือกเป็นกรรมการตรวจสอบพัสดุ คณะกรรมการซื้อหรือจ้างทุกคณะควรเชิญผู้ชำนาญการ/ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน/ ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับงานซื้อหรือจ้างนั้นๆ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำ TOR เช่น ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบัญชี ด้านวิศวกรรมเครื่องยนต์ ด้านกฎหมายและสัญญา ประธานกรรมการและกรรมการ จะต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ที่ยื่นข้อเสนอ หรือคู่สัญญา หากมีต้องลาออกจาก การเป็นประธานหรือกรรมการ ที่ตนได้รับการแต่งตั้ง
๒. การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและ ครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างที่อาจ ทำให้พำพห้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล	<ol style="list-style-type: none"> การกำหนดคุณลักษณะของรถโดยสารให้คำนึงถึงคุณภาพ เทคนิค และวัตถุประสงค์ ของการใช้งาน การจัดซื้อจัดจ้างต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน มีระยะเวลาที่เหมาะสมและ เพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอ ห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของรถโดยสารให้ใกล้เคียงกันยิ่ห้อโดยที่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ เว้นแต่มิยิ่ห้อเดียวหรือจะต้องใช้อะไหล่ ของยี่ห้อใด ก็จะบุบยี่ห้อนั้นได้ ต้องจัดทำข้อตกลงคุณธรรม ระหว่างหน่วยงานเจ้าของโครงการ ผู้ประกอบการ และให้มี ผู้สังเกตการณ์ซึ่ง มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อโครงการจัดซื้อ จัดจ้างนั้นๆ เข้าร่วมสังเกตการณ์ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำ TOR หรือรายละเอียดของพัสดุ และร่วงเอกสารเชิญชวนจนถึงขั้นตอนสิ้นสุดโครงการ โดยผู้สังเกตการณ์ต้องมีความเป็นกลาง

ทางเลือกในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

ทางเลือกที่ ๑ แผนการควบคุมภายในด้านความเสี่ยงระดับองค์กร (ทุกหน่วยงานต้องทำร่วมกัน)

ทางเลือกที่ ๒ แผนการจัดการ-กรณีของความเสี่ยงทุจริตเป็นสถานการณ์วิกฤติ จัดการเรื่องที่ยังเป็นปัญหาอยู่ก่อน

ทางเลือกที่ ๓ การกำกับและควบคุมใช้หลักการ The Three Lines of Defense ด้วยการกำหนดตัวชี้วัด/บ่งชี้/เฝ้าระวัง

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังใจของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังใจของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหาร
จัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน/งาน การเข้าร่วมโดยสารไฟฟ้า (EV) จำนวน ๒,๕๑๑ คัน

ขั้นตอน การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของห้องสุดที่อาจมีช่องทาง
ในการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ / กระทรวงคมนาคม

ผู้รับผิดชอบ นางสาวรัชนี ล้อทรัพยาภัทร โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๙ ๐๓๓๙ ต่อ ๑๔๑๑

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	กระบวนการจัดซื้อบริการและคัดเลือก คณะกรรมการ ในการจัดทำ TOR ที่อาจมี ช่องทางในการทุจริต		✓
๒	การทำหนังสือสัมภาษณ์วัสดุและ ครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้าง ที่อาจทำให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะ การประมูล		✓

ความหมาย

Know Factor เคยเกิด มีประวัติอยู่แล้ว คาดหมายว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น

Unknown Factor ไม่เคยเกิด ไม่มีประวัติมาก่อน คาดว่าอาจจะเกิดในอนาคต ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	กระบวนการจัดซื้อจ้างที่บีบจำกัดและคัดเลือก คณะกรรมการในการจัดทำTOR ที่อาจมีช่องทาง ในการทุจริต				✓
๒	การทำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างที่อาจทำให้พวยพอง ได้เปรียบหรือชนการประมูล				✓

ความหมาย

- สีเขียว - ความเสี่ยงระดับต่ำ เกิดจากขั้นตอนของการทำงานโดยบุคคลคนเดียว
- สีเหลือง - ความเสี่ยงระดับปานกลาง สามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังดูแลได้ เกิดจากขั้นตอน
การทำงานภายในกอง กลุ่มงานเดียวกัน
- สีส้ม - ความเสี่ยงระดับสูง ยกต่อการควบคุม เป็นการทำงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายหน่วยงาน
ข้ามกอง ข้ามกลุ่ม จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจจากควบคุมข้ามหน่วยงาน
- สีแดง - ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่ไม่รู้จักไม่สามารถ
ตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ตารางที่ ๓ SCORING ประเมินข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		ของการเฝ้าระวัง	ของผลกระทบ	ความเสี่ยงรวม	
๑	กระบวนการจัดจ้างที่ปรึกษาและคัดเลือกคณะกรรมการในการจัดทำ TOR ที่อาจมีช่องทางในการทุจริต	๓	๓	๙	
๒	การทำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุ และครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อ จัดจ้างที่อาจทำให้พวากพ้องได้เปรียบ หรือชนะการประมูล	๓	๓	๙	

ระดับความรุนแรงการเฝ้าระวัง

- ๑ หมายถึงกิจกรรมที่เป็นขั้นตอนรอง (SHOULD) ของงาน มีความจำเป็นต่อในการเฝ้าระวัง ความเสี่ยงการทุจริต
 - ๒ หรือ ๓ หมายถึงกิจกรรมที่เป็นขั้นตอนหลัก (MUST) ที่สำคัญของกระบวนการนั้น มีความจำเป็นสูง ในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้
- ระดับความรุนแรงผลกระทบ
- ๑ หรือ ๒ มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน หรือผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้
 - ๒ หรือ ๓ มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พันธมิตร ภาคีเครือข่าย ผลกระทบทางการเงิน รายได้ รายจ่าย ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย
- คุณภาพในการจัดการควบคุมความเสี่ยงขององค์การ
- ดี จัดการได้ทันทีที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบงาน องค์การไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
 - พอใช้ จัดการได้ส่วนใหญ่ บางครั้งจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบงาน/องค์กร แต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ
 - อ่อน จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มรายจ่าย มีผลกระทบผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
		(เหลือง) ๒ ๓	(ส้ม) ๔ ๖	(แดง) ๖ ๙
-	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
๑. กระบวนการจัดซื้อที่ปรึกษาและคัดเลือกคณะกรรมการในการจัดทำ TOR ที่อาจมีช่องทางในการทุจริต (๓ x ๓ = ๙)	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
				✓
๒. การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างที่อาจทำให้พวกร้องได้เปรียบหรือชนการประมูล (๓ x ๓ = ๙)				✓
-	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง ความเสี่ยงการทุจริตในความโปรดังการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ กระบวนการ การเข้ารับโดยสารไฟฟ้า (EV) จำนวน ๒,๕๑๐ คัน

ขั้นตอน การจัดทำร่างขอบเขตของงาน (TOR) หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ ที่อาจมีส่วนทางในการทุจริต ทำให้ เกิดการร้องเรียน และเกิดความล่าช้าในการเข้ารับโดยสาร (EV)

ส่งผลให้ ผู้ใช้บริการไม่ได้รับความสะดวกในการเดินทาง เนื่องจากสภาพรถเก่าและอาจจอดเสียระหว่างการให้บริการ

ที่	รูปแบบ พฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	กระบวนการ การจัดซื้อที่เบื้องต้น และคัดเลือกคณะกรรมการ ในการจัดทำ TOR ที่อาจมีส่วนทางในการทุจริต	<ol style="list-style-type: none"> คณะกรรมการซื้อหรือจ้างแต่ละคนต้องประกอบไปด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอย่างน้อย ๒ คน ซึ่งแต่ตัวจากข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ พนักงานมหาลัย พนักงานของรัฐ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐที่เรียกว่าที่อยู่อาศัย โดยให้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสำคัญ ตรวจสอบมิให้มีการแต่งตั้งผู้ที่เป็นคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา อิเล็กทรอนิกส์ คณะกรรมการพิจารณาผลการสอบราคาหรือกรรมการซื้อหรือจ้าง โดยวิธีคัดเลือกเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ คณะกรรมการซื้อหรือจ้างทุกคนควรเขียนผู้ชำนาญการ/ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน/ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับงานซื้อหรือจ้างนั้นๆ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำ TOR เช่น ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบัญชี ด้านวิศวกรรมเครื่องยนต์ ด้านกฎหมายและสัญญา ประธานกรรมการและกรรมการ จะต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอ หรือคู่สัญญา หากมีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอ ที่ตนได้รับการแต่งตั้ง
๒	การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ (Specification) ที่จัดซื้อจัดจ้างที่อาจทำให้พวกรพ้องได้เบรยบหรือขanhการประมูล	<ol style="list-style-type: none"> การกำหนดคุณลักษณะของรถโดยสารให้คำนึงถึงคุณภาพ เทคโนโลยี และวัสดุประสิทธิภาพ ของการใช้งาน การจัดซื้อจัดจ้างต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม มีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกัน มีระยะเวลาที่เหมาะสม และเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอ ห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของรถโดยสารให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งหรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ เว้นแต่เมียห้อเดียวหรือจะต้องใช้อำไหล่ของยี่ห้อใด ก็ระบุยี่ห้อนั้นได้ ต้องจัดทำข้อตกลงคุณธรรม ระหว่างหน่วยงานเจ้าของโครงการ ผู้ประกอบการ และให้มีผู้สังเกตการณ์ซึ่ง มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อโครงการจัดซื้อ จัดจ้างนั้นๆ เข้าร่วมสังเกตการณ์ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำ TOR หรือรายละเอียดของพัสดุ และร่วงเอกสารเชิญชวนจนถึงขั้นตอนสิ้นสุดโครงการ โดยผู้สังเกตการณ์ต้อง มีความเป็นกลาง